

Četrtek, 14. september 2017

P8_TA(2017)0359

Prihodnost programa Erasmus+**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2017 o prihodnosti programa Erasmus+ (2017/2740(RSP))**

(2018/C 337/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
  - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 14,
  - ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju resolucije z dne 2. februarja 2017 o izvajanju Uredbe (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o programu Erasmus+ in drugih instrumentih za spodbujanje mobilnosti pri poklicnem izobraževanju in usposabljanju – pristop do vseživljenjskega učenja ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o vlogi medkulturnega dialoga, kulturne raznolikosti in izobraževanja pri spodbujanju temeljnih vrednot EU ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o prihodnosti programa Erasmus+ (O-000062/2017 – B8-0326/2017),
  - ob upoštevanju členov 128(5) in 123(2) Poslovnika,
- A. ker v sedanjih razmerah 30. obletnica programa Erasmus+ ne bi smela biti zgolj priložnost za praznovanje, temveč tudi za razmislek o tem, kako bi bilo mogoče izboljšati dostopnost programa, povečati vključenost vanj ter spodbuditi razvoj evropskih državljanov in organizacij, dejavnih na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;
- B. ker je izobraževanje temeljna človekova pravica in javna dobrina, ki bi morala biti dostopna vsem kandidatom, zlasti študentom z nižjimi dohodki;
1. poudarja, da je program Erasmus+ eden najuspešnejših programov EU in izjemno pomembno orodje, ki podpira dejavnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ter približuje Evropo državljanom, priznava, da je program v zadnjih 30 letih zelo pozitivno vplival na zasebno in poklicno življenje več kot 9 000 000 udeležencev v Evropi in zunaj nje, vključno s sosednjimi državami in državami kandidatkami;
  2. poudarja vlogo programa Erasmus+, ki z mobilnostjo in strateškim sodelovanjem prispeva k izboljševanju kakovosti ustanov za izobraževanje in usposabljanje v EU ter povečuje konkurenčnost evropskega izobraževalnega sektorja, s čimer ustvarja močno evropsko gospodarstvo, temelječe na znanju, in omogoča uresničevanje ciljev Evropa 2020;

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 50.⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0018.⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0107.⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0005.

Četrtek, 14. september 2017

3. meni, da bi se morala program Erasmus+ in njegov naslednik osredotočiti predvsem na vseživljenjsko učenje in mobilnost ter zajemati formalno, neformalno in priložnostno učenje, pri tem pa podpirati razvoj veščin in ključnih kompetenc za osebno, socialno in poklicno izpolnitev, ki se navezujejo na spodbujanje demokratičnih vrednot, socialne kohezije, aktivnega državljanstva ter vključevanje migrantov in beguncev, skupaj z omogočanjem širšega medkulturnega dialoga;
4. poudarja, da je v vseh sektorjih učenja potreben dosleden pristop k politikam na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, zlasti z zagotavljanjem priložnosti s povezovanjem ukrepov ter sinergijami z drugimi skladi in programi EU; v zvezi s tem ugotavlja, da je podaljšanje okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine, ki je pred vrati, odlična priložnost za uskladitev prednostnih nalog naslednika programa Erasmus+ z novo strategijo EU za mlade in drugimi programi, ki jih financira EU;
5. meni, da bi bilo treba Erasmus+ obravnavati tudi kot osrednji instrument strategije EU za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja po vsem svetu;
6. glede na visoko stopnjo in pomen mobilnosti med izobraževalnimi ustanovami in organizacijami na celini in v Združenem kraljestvu ugotavlja, da bi bilo treba med pogajanjmi o izstopu Združenega kraljestva iz EU v zvezi s položajem študentov in učiteljev iz EU, ki sodelujejo v programu mobilnosti Erasmus+ v Združenem kraljestvu oziroma obratno, doseči dogovor, ki bo sprejemljiv za obe strani;

Brezposelnost mladih ter osebna in socialna izpolnitev

7. meni, da se je program Erasmus+ občutno razvil ter omogočil več udeležencem, da so izkoristili njegove prednosti, prav tako pa jim je pomagal pri izboljševanju njihovega znanja, odpravljanju pomanjkljivosti pri veščinah in zapolnjevanju vrzeli v kompetencah, zlasti z razširitvijo programa Erasmus+ na sektorje prostovoljstva ter neformalnega in priložnostnega izobraževanja in usposabljanja ter povečanjem geografskega obsega onkraj meja EU;
8. priznava, da je verjetnost, da bodo študenti visokošolskih zavodov, ki so se udeležili programa mobilnosti, leto po zaključku študija zaposleni, dvakrat večja kot za študente, ki niso sodelovali v programu, in da več kot 90 % ⁽¹⁾ vseh učencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja v okviru programa mobilnosti meni, da se je njihova zaposljivost zaradi te izkušnje izboljšala; z obžalovanjem pa ugotavlja, da so mladi najbolj izpostavljeni tveganju brezposelnosti; zato priznava, da mora Erasmus+ odločno podpirati ukrepe, usmerjene v povečanje zaposlitvenih možnosti;
9. poudarja, da prostovoljstvo spodbuja razvoj državljanske udeležbe in aktivnega državljanstva, obenem pa tudi pripomore k večjim možnostim udeleženca pri iskanju zaposlitve; zato poudarja, da bi moralo biti financiranje v sklopu programa Erasmus+ del širše politične strategije, katere cilj je v Evropi vzpostaviti okolje, naklonjeno prostovoljstvu, in s katero se obstoječe uspešne pobude ne bodo podvajale, temveč krepile; vendar spominja, da neplačane prostovoljne dejavnosti nikoli ne morejo nadomestiti potencialna kakovostna delovna mesta;
10. poudarja, da bi se moral Erasmus+ osredotočiti na inovacije in razvoj ter večji poudarek nameniti izboljševanju ključnih veščin in kompetenc, kot so samozavest, ustvarjalnost, podjetništvo, prilagodljivost, kritično razmišljanje, komunikacijske sposobnosti, ekipno delo ter zmožnost življenja in delovanja v večkulturnem okolju; poudarja, da je mogoče našteje kompetence bolje razviti z uravnoteženo kombinacijo formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, in meni, da je pridobivanje ključnih kompetenc izjemno pomembno že v zelo zgodnji starosti, zato bi ga bilo treba še okrepiti s povečanjem naložb v ukrepe, katerih cilj je mobilnost v zgodnjih fazah izobraževanja in usposabljanja;
11. ugotavlja, da bi moral Erasmus+ spodbujati tesnejše povezave med ustanovami izobraževanja in usposabljanja ter poslovno skupnostjo, da bi okrepili veščine in izboljšali zaposljivost udeležencev ter povečali konkurenčnost evropskega gospodarstva;

⁽¹⁾ Preglednica z rezultati Erasmus+, podatki z dne 28. marca 2017; glej: <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3727/eu-vet-policy-context.pdf>, str. 29.

Četrtek, 14. september 2017

12. poudarja vlogo poklicnega izobraževanja in usposabljanja Erasmus+ pri oblikovanju večšin udeležencev in pridobivanju izkušenj, ki jih zahteva trg dela, s čimer program prispeva k boljši zaposljivosti in vključevanju v družbo; poziva k izboljšavam poklicnega izobraževanja in usposabljanja Erasmus+, da bi ga posodobili, povečali njegovo dostopnost, poenostavili ter pripravili na digitalno dobo;

13. je seznanjen z velikim potencialom za razširitev mobilnosti udeležencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju na kratkoročna in dolgoročna (Erasmus Pro) mesta, s katerimi bi povečali prispevek EU k boju zoper brezposelnost mladih; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo možnosti za mobilnost udeležencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter okrepijo del programa, namenjen poklicnemu vajištvu, tako v smislu priznavanja pomena vajištva kot v smislu spodbujanja nacionalnih reform za nadaljnji razvoj poklicnega usposabljanja in kvalifikacij ter njihovega priznavanja; obenem potrjuje, da je praksa formativna priložnost, ki ne nadomešča plačane zaposlitve;

Socialno vključevanje in dostopnost

14. obžaluje, da je zaradi socialno-ekonomskih dejavnikov, omejenih sredstev, čedalje večje neenakosti med državami članicami in znotraj njih ter kompleksnosti prijavnega postopka in administrativnega upravljanja manj kot 5 % mladih Evropejcev deležnih prednosti programa; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo odprtost in dostopnost programa, povečajo prispevek za končne upravičence in okrepijo podporo, zlasti za mlade iz okolij z manj možnostmi in mlade s posebnimi potrebami;

15. poziva Komisijo in države članice, naj še povečajo možnosti vključevanja programa Erasmus+, da bi z različnimi pripomočki, zlasti digitalnimi, in z organizacijami, tudi ustanovami formalnega in neformalnega izobraževanja na vseh ravneh, mladinskimi organizacijami, umetniškimi organizacijami in organizacijami za množični šport, prostovoljskimi organizacijami in drugimi deležniki civilne družbe, dosegli več mladih, prek programa utrdili strategijo za vključevanje in raznolikost ter se usmerili na tiste, ki imajo posebne potrebe in manj možnosti;

16. opozarja, da je pomanjkanje usklajevanja in prenosljivosti pravic med socialnimi sistemi EU velika ovira za mobilnost invalidov, kljub prizadevanjem, da bi program Erasmus+ in druge pobude na področju mobilnosti postali bolj vključujoči; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje in tako izboljšajo mobilnost ranljivih ljudi;

17. priznava, da je ena glavnih ovir, ki preprečuje, da bi v visokošolsko mobilnost vključili več študentov, pomanjkanje jasnosti in doslednosti pri priznavanju kreditnih točk v okviru evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS), pridobljenih v obdobju mobilnosti; poziva države članice in pristojne organe, predvsem visokošolske ustanove, naj kot obvezan del procesa mobilnosti v celoti izvajajo učne sporazume ter zagotovijo enostavno priznavanje kreditnih točk ECTS, pridobljenih v obdobju visokošolske mobilnosti Erasmus+;

18. meni, da bi morale imeti prihodnje generacije boljšo priložnost oblikovati prihodnost programa, saj so najprimernejše za izboljšanje vizije in prehod na naslednjo raven v skladu s sedanjimi in prihodnjimi potrebami ter izzivi, s katerimi se soočajo pri delu, prostovoljstvu in študiju;

19. spodbuja določeno mero prilagodljivosti pri oblikovanju novega programa, saj bi tako zagotovili, da se bo mogoče hitro odzivati na pojavljajoče se izzive in strateške prednostne naloge na evropski in mednarodni ravni; poudarja, da bi morale vse nove pobude dopolnjevati obstoječe, prav tako pa bi morale imeti zagotovljen proračun, ki bo zadoščal za njihovo učinkovito izvajanje;

Evropska identiteta in aktivno državljanstvo

20. je prepričan, da bi moral program Erasmus+ še naprej spodbujati aktivno državljanstvo, državljansko vzgojo in medkulturno razumevanje, prav tako pa omogočati oblikovanje evropske identitete; zato vztraja, da je treba v okviru vseh dejavnosti v sklopu izobraževanja in usposabljanja ter formalne in neformalne učne mobilnosti, ki se financirajo iz programa Erasmus+, prav tako ozaveščati mlade o dodani vrednosti evropskega sodelovanja na področju izobraževanja ter jih spodbujati k sodelovanju pri evropskih zadevah;

Četrtek, 14. september 2017

21. meni, da bi utegnila biti vključitev izobraževalne mobilnosti v programe visokošolskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, kadar je potrebna, koristna za osebni in poklicni razvoj študentov ter spodbujanje medkulturnega razumevanja;

22. poziva Komisijo, naj uvede evropsko elektronsko študentsko izkaznico, ki bi študentom omogočala dostop do storitev po vsej Evropi;

Financiranje programa

23. obžaluje, da bi utegnila nizka stopnja uspešnosti projektov, ki se izvajajo v okviru nekaterih ukrepov Erasmus+, omejene štipendije in visoko zanimanje za sodelovanje v programu ogroziti uspešnost programa Erasmus+ kot paradnega konja EU; je prepričan, da bi moral biti Erasmus+ v končni fazi namenjen vsem mladim in da bi bilo treba visoke cilje za naslednje programsko obdobje pospremiti z občutnim povečanjem sredstev in proračuna, da bo mogoče izkoristiti celoten potencial, ki ga ponuja program; zato poziva države članice, Komisijo in ustrezne deležnike, naj v pričakovanju prihajajočih pogajanj o večletnem finančnem okviru poskrbijo za močnejšo in vidnejšo podporo programu Erasmus;

24. poudarja, kako pomembno je, da uvedba programa Erasmus+ poteka brez težav in da ima program že od vsega začetka strateško določen proračun; spodbuja uporabo regionalnih in socialnih skladov, da bi povečali finančni prispevek držav članic za štipendije za mobilnost Erasmus+; opozarja, da je dosledno uveljavljanje pravil programa v nacionalnih agencijah, vključno z upoštevanjem skupnih standardov kakovosti, postopkov za ocenjevanje projektov in upravnih postopkov, bistvenega pomena za zagotavljanje skladnega izvajanja programa Erasmus+;

o

o o

25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
